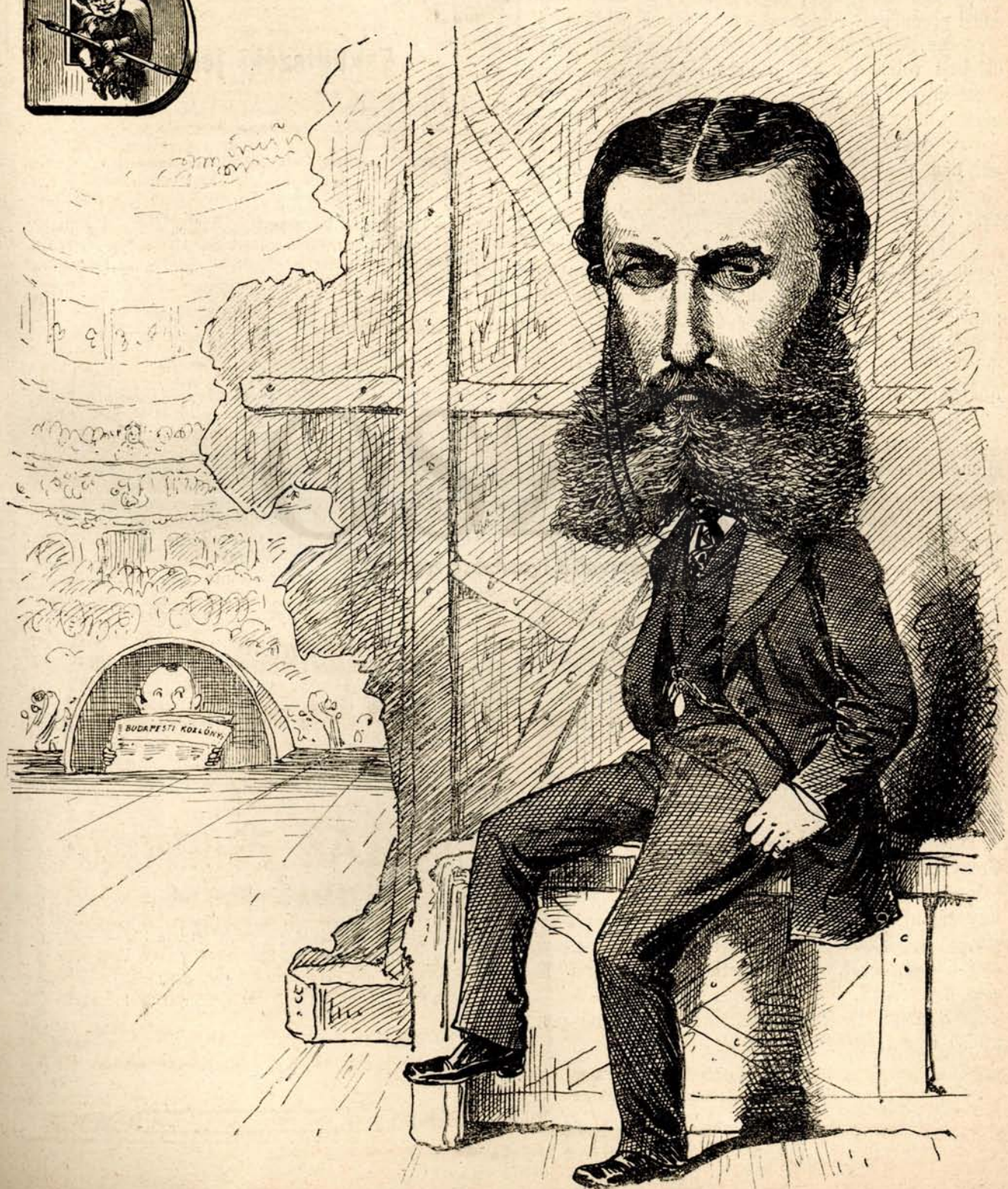

BORSSZEM JANKÓ

Széchenyi Imre gróf.

Uj intendáns-jelölt — még csak a levegőben s nem bizonyos, becsap-e.

Már Orczy előtt is a levegőben volt, de szerencsecsillaga úgy akarta, hogy néhai Flicsi báró intendánsi productióit végignézhesse s rajtok okulhasson.

Multja rövid: látta Nápolyt, anélkül hogy behalt volna s mert ottani követ korában nyílt alkalma a Vesuvval megismerkednie, azt hiszi, el-tánczol oly vulkánon is, mint a nemzeti színház.

S igaza lehet, mert ez nem vulkán annak, aki nem akar rajta tánczolni. Üljön rajta objectiv nyugalommal, higgadtan, maradjon távol a krátertől és a láva nem fogja leferrázni.

Az intendantura nem boszorkányság. Életbölcselemi szabályokul adhatok utra valónak néhányat: nem az a hiba az intendánsnál, hogy semmihez sem, hanem az, hogy mindenhez ért.

lebegjen előtted Orczy képe s tedd mindannak ellenkezőjét amit ő tett és óvakodjál az ő kegyeltjeitől, mert ezek agyonserették őt.

ne oszsz pártfogásokat, mert az első pártfogolás szikra a puskaporos hordóban. Maradj meg ellenőrző szemlélőnek.

mert ez most uj körülírása az intendáns munkakörének. Ne avatkozzál semmibe és érts mindenhez. Tiszteljed Paulayné, ne haragítsd meg Lendvayné s kedvezz Felekyné. Molnárné dicséred, Priellenek tapsolj és Jolánkának becsüld meg apját, ki az orezeumból ismét színházat alkotott.

és ne hallgass a fülbesugókra. Mert most valahára belezökkent a színház a jó kerékvágásba, igyekezd abban megtartani; hol pedig szép arczczal találkozol a színház körül, fogd be a szemét, hogy észre ne vegyen téged.

Egyszerű bölcselemi szabályok, melyek igazságát eddig minden intendáns elismerte, mikor — megbukott.

Széchenyi Imre egyébiránt abban ő szevág Orczyval, hogy szintén muzsikális; szerencsére azonban nincs kéziratban levő operája. Legalább mi úgy tekintjük, mintha nem volna. Ne komponálljon, gróf, hanem — szilárd alapon. Ez iszonyu szójátékból, gróf, megmérheti ön, mi várja ha szót nem fogad.

S aztán Deák Farkasa sincs önnek, ami nem utolsó előny.

Ha megszólal a slágvort a „Budapesti Közlönyben“ — lépjen elő a szinfall mögül.

Jöjjön tehát, ha jönni kell, hiszen fölteszem lovagias előzékenységeről, hogy menni is fog, ha menni kell.

B. J.

Esküdtszéki jelenet.

(Szinhely nem Ázsia, hanem Magyarország. Idő: nem a középkor, hanem a legeslegujabb kor.)

Elnök. Legyen szives felelni tisztelt Csanády ur —

Csanágyi. Micsa? Ki itt a tisztelt ur, a forgóját! Ki itt a tisztelt? Én nagyságos vagyok, mert honapja vagyok, anyáru meg a Bocskay ivadékja vagyok. Engem hát itt ne tisztelgessen senki Van az urnak Bocskay-kastélya? Szabad hajduvér folyik-e praezidens uram ereiben? Kövesse meg magát!

Elnök. Felszólítom a tanut, fékezze magát és használgon illőbb nyelvet, különben —

Csanágyi. Illőbb nyelvet — hát van-e illőbb nyelv a magyarnál? Azt akarja-e, hogy németül beszéljek? Tépje ki a nyeldeklobból ezt a rongyos husdarabot, ha engem arra kényszeríthet, hogy . . .

Elnök. Uram, ez országos képviselőhöz nem való viselet! Ne sértse a törvényszék méltóságát!

Csanágyi. Mért ne boszanthatnám, mikor ez nekem jól esik. Ha tetszik birságozjon meg, bánom is én, kiszurok még egy pár olvasztékos forintot.

Tögyitityitáti (belebödül :) Mmm—mmm—mmmmester! Mmm—mmm—mmminő stil, mmmiuó irály! Ily ékesen beszélnek az én regényhőseim!

Csanágyi. Ne félj fiam —

Elnök. Utoljára figyelmeztetem a t. urat, feleljen mint tanu a fenforgó ügyben hozzá intézett kérdésekre s a válaszon kívül egyébről ne tessék beszélni.

Csanágyi. Hallgatok már, hallgatok. Félek én maguktól nagyon. Szörnyen tisztelem a törvényt. Hallgatok no — éjjen a kaurmány! (Gunnyosan felkaczag s elégült ötudattal hagyja el a termet, ahol a törvény tiszteletének oly fényes és művelt emberhez méltó jeleit adta.)

Győri nóta.

Pénztárunkból, zsebünköl is meregetett a Kanál —

Vastagodnék nyaka köré kötőfékké a fonál.

Hanem ha már odaveszett, fusse kő, szél hordja el —

Csak helyébe ne jött volna az a páter Gábiel!

Családi zavar.

Bábasszony. — Már most megvolna a gyermek, de nincs hozzá koma!

A magyar nyomdászatról.

— Szörnyen szabadon Toldy Ferencz után. —

A magyar nyomdászat sokkal régiebb, mint szedőgyerekeink zsenge kora szerint itélni lehetne. Már a legrégebb magyar nyelvemléket, a halotti beszédet, én nyomtatásban olvastam, sőt nyomtatva bírom is, még pedig több kiadásban. E szerint tehát a halotti beszéd korában őseink már nyomtatni tudtak.

Hogy a nyomdászat a nyomtatásból fejlődött, igen természetes. A nyomtatás pedig gabnatermelő népeknél nagyon szükséges lévén és még mai parasztagzdáink által is gyakoroltatván, föl lehet tenni, hogy midőn őseink Ázsiából bejöve nomádokból földmivelőkkel lettek, a nyomtatást is rögtön elsajátították.

Jelentékeny haladás történt a nyomdászatban, midőn Mátyás király alatt Hesz András az első nyomdárészvénytársaságot alapította, melynek részvényei azonban nyakán száradtak, minthogy a pesti börze azokat nem akarta notirozni azon ürügy alatt, hogy még nem létezik.

Nagyobb lendületet nyert a nyomdászat ügye, midőn ugyancsak Hesz András föltalálta a sajtóhibákat, mely áldásdus intézmény a magyar irodalom javára mind e mai napig dusan gyümölcsözött.

De mindezen kísérletek mélyebb gyökeret még nem verhettek a magyar nemzet művelődésében; idültté, chronicussá a nyomdászat nálunk csak a chronicon Budense, azaz Budenz krónikája által lett, melynek újbóli, még pedig diszkiadását minden hazafinak sürgetnie kell.

Csaknem egyidejűleg jött létre a „Corvina“ társulat is, melynek termékei igen kitűnőek valának, de ezeket mind elvitte a török, őt magát pedig nemrég elvitte a tatár.

Végre érdekes a Heltai Gáspár által nyomtatott biblia, melynek correcturáját maga Mózes olvasta s melynek eredeti kefelevonatai Sinayberger királyutczai sajtárus muzeumában őriztetnek, honnan azokat könnyen meg lehetne szerezni, mivel azok még most is, ha sajtó alatt nem is, de ó sajtó alatt bizonyosan megvannak még.

Az újabbkori nyomdászatról ezuttal nem szólnunk. Egyetlen figyelemreméltó terméke az Emich által kiadott és nemesi kutyabőrre nyomtatott Codex Viennensis, melynek szép csatja és borítéka is igen dícséretes. Nem kevésbé szolgál elégtételünkre azon kiváló ügyesség, melylyel egyes nagyszámu magyarok a bécsi nemzeti bank jegyeit sokszorozták. Nem csalatkozunk, ha e műiparágtól várhatjuk a függőben lévő magyar nemzeti bank ügyének, ugyszintén a szoros pénzvisszonyok szerencsés megoldását.

A jövődöbéli nyomdászat plane említést sem érdemel.

Hugo Viktor magyar levelei. *)

I.

Quaulteau, juin.

Itt vagyok Erdélyben. Átmentem Magyarországon és Bécsen. A szép Bécsen, a szebb Magyarországon. Emberei nagyok — két öl — négy öl — öt öl. Szakáll egy öl — két öl. Fogpiszkáló: három öl, négy öl. Ez az ölek hazája. Itt a láb is öl. S ölhet a láb, ha a kar annyi csodáját művelte a vitézségnek. Régi föld, régi hegyek — régi völgyek. Már Attila korában is megvoltak. Mikor Attila Chalonsnál bukva győzött, ide vonult vissza s alapította Budát. Magyarország a Budák hazája. Quaulteauból pedig származnak a queulteuk, vagyis trubadurok.

II.

Quaulteau, juin.

Erdély a titánok hazája. A néptudalom még fentartá emléköket. Ugy emlékesznek a titánokra, mintha csak tegnap támadtak volna meg Zeusz fellegvárát. Zeusz erdélyi nyelven azt jelenti, hogy sapka. Mért, nem tudom. Más sem tudja. Nem tudják. Ne is tudják. Maradjon meg nagy titoknak. Titánok titkának. Titoknokok konok titkának. Erdélynek lakosága székely, vagyis román — ez szeret inni, amivel azt akarja kifejezni, hogy szomjas,

E helyen, hol én lakom, időzött sokáig a magyarok legnagyobb festője is, Petoefy. Ecsetje itt dalolt. Szeme itt festett. Elméje itt faragott szobrokat. Szobor, dal, szem elhalt, kihült, megvált. Sirján a pacsirta és vihar keltek össze gyászos énekekre. Ember volt.

III.

Quaulteau, juin.

A magyar szereti a lovat. Csak egyszer vált meg magyar ember lovától, akkor is egy országot vett rajta. Ugy hívták hogy Árpád. Első szent királya a magyarnak. Ha a magyar azt akarja mondani: „jól van“ — még ma is azt mondja: „árpád.“ Mért azt nem tudja senki. Én sem. Más sem. Ne is tudja senki. Ha tudnám, szent örület fogna el. Mert örölnék is az Árpád-malomban. A magyar lovas és lovagias nemzet. Zászlaján hölgy képét hordozza, egykori királynéja képét: Mária Theréziáét. E földön mindenki lovagias. Az ur is. A szolga is. A pinczér is. Mindenki. Aki nem lovagias, azt megégetik. Olyan az, mint a spanyol autodafé, csakhogy itt más a neve. Fidibus. Hasonló nemzeti intézmény az Omnibus. Sic itur ad astra.

V. H.

*) Hugo Viktor a nyár folytán meglátogatja hazánkat is és Koltón hosszabb ideig fog időzni. Megirandó leveleit egy brüsszeli czig s a B. Jankó már előre megvette — úgy azok közlési joga első sorban minket illet.

B. J.

A KIS NEMZETGARÁZDA.

Dotatio és alkalmazás,

vagy

200 a 3-hoz,

avagy

a bécsi nemzeti banknak a magyarhoz való barátságos vonzalma

vagyis

nem úgy verik a cigányt,

nemkülönben

eb a magyar német nélkül.

— Lovagi as komédia két kis jelenetben és egy nagy eltűnésben. —
(A kulcslikban megleste *Borsszem Jankó* sine bankó.)

I. SZIN: Bécsben.

Wodiáner, praesus (a gyűlést sugárzó, ebédutáni arccsal nyitja meg, melyből a jelenlévők a nemzeti bank diadalát olvassák le.) Uraim, szerencsésen operáltunk. A venaesectio kijozanitá a vérmeseket s dr. Schmerling receptjéhez hiven megmutattuk, hogy „tudunk várni.” (Élénk helyeslés.) A Schmerlingredienziák nyújtása megalpította a tulkapó piacz fuvalkodottságát s most nincs, ki azt ne vallaná, hogy csakis minálunk van a patika a „jó reménységhez.”

Az industrius századdal haladó orvos csinálja a páczienst, hogy aztán annál gyökeresebben gyógyíthassa mag a g a. (Nagyot csuklik. Éljen!) Uraim, sikerült, hogy ne hasonlatokkal éljek, közvetett uton oly helyzetet teremtenünk, melynek alapján kénytelen lesz a világ átlátni azt, hogy a nagyhatalom mi vagyunk, a mi tetszünkötől függvén, halomra dönteni mindent. Kár, hogy e kísérleteinkkel nem szoritkozhatunk csak egyedül Magyarországra. Egyelőre azonban beírjuk az eddigi eredménnyel s elégtételünkre szolgál, hogy a dölyfös magyar, ki már új Kossuth-bankóról álmodott, meghajolni kénytelen a mi kizárólagosan szabadalmazott osztrák bankjegyeink előtt. A többi önkényt következik — csak alkalmazni kell, t. i. az önkényt. (Zajos tetszés a sikerült élez fölött.) E kijelentéssel tartozom nem csak bankigazgatói állásomnak, de azon körülménynek is, hogy Magyarországot azzal tüntetem ki, miszerint jónak láttam benne születni, véráztatta földjéből vagy 150,000 holdacskát szerezni, s mint magyar nemes — mert nemes magyarnak lennem sohasem lehetett becsúgyan — ideszármazni önköhöz. (Viharos tetszés.) E szerénymagamat illető igénytelen kitérés után rátérhetünk a napirendre.

Lukam gubernater. Az elnök ur rosszul alkalmazott nagylelkűségében ohajtásképp fejezi ki azt, amit mi voltaképp ténynyé emelhetünk. S így kérdezem, a magyarok kívánalmaira egyáltalán tekintettel legyünk-e? (Helyeslés.)

Wodiáner praesus. Miután a bank-acta felfüggesztése által azon kényelembe jutottunk, hogy 200

milliónyi jegyet bocsáthatunk ki az eddigiek hegyébe, Magyarország ellenben a közös monarchia terheiben csak 30%-kal vesz részt, lehetünk oly coulansak, hogy Magyarország számára 2 milliót folyóvá tegyünk.

Lukam gubernator. Elnök ő méltósága nem tagadhatván meg az őseiről rászármazott nagylelkűséget, engedett nemes, lovagi, hogy úgy mondjam bárói vonzalmának. Ily szempontból ám nevezzük igazságosnak a repartitiót, föntartván magunknak azonban a folyósítás időpontját. Ezt már intézetünk tekintélyének öregbitése is hathatósan követeli; mert mentől tovább koplaltatjuk a lajthántuliakat, annál inkább érzik hatalmunkat. (Tetszés.)

Wodiáner praesus. Az eszmének van gyakorlati értéke s ennek révén mentől előbb várhatjuk szabadalmunk és kiváltságunk elismerését a magyarok részéről. (Ebben maradnak.)

* * *

II. SZIN: Budapestben.

Dir. Balsamus Koppay. Magyar királyi pénzügyér ő nagyméltóságának gyakori fölfáradozása osztrák császári pénzügyér ő nagyméltóságának kabinetjébe, azon nagyszerű sikerrel járt, hogy anyaintézetünk, a bécsi nemzeti bank (mind leterdepelnek) két millióval emelte a pesti piacz dotatióját. (Fölkelnek.) Kérem tehát a censor urakat a benyújtott váltókat megvizsgálni.

Censor Safranius Hofmann. Nem kutatom, ez összeg folyóvá tételét mi késlelteté eddig, de örülök, hogy elvégre is van, s hogy a pesti kereskedelem részesülni fog a nehezen várt gyámolításban. Áldás a bécsi nemzeti bankra! (A jelenlévők közül, felekezett szerint, az egyik csöndes miatyánkot mond, a másik összetett lábbal kelet felé fordulva néma imában hajtogatja magát.)

Censor Szent-Tormásy. A pesti kereskedelmi osztály, hogy őszinte legyek, az én rokonszenvem nem bírja. Az oly kereskedelem, mely cégviselői közt alig számlál négy nemeset és (hasára út) csak egy királyi tanácsost, magára vessen, ha elmarad a dicső Bécs mögött. Legyünk óvatosok uraim s jól vigyázzunk, ki nek adunk pénzt. Ha a censura alatt egyik-másik váltónál emelgetni találok szemöldökemet, egyáltalán nem gyanusítani, csak inteni szándékoztam az izgató tanács tisztelt tagjait.

(Élénk helyeslés közt szónok véleményéhez csatlakozik a többi is. Dir. Balsamus Koppay időnkint végigné az n. é. szemöldök-soron s ezek színvonálahoz képest osztja ki áldását. S így történt, hogy néhány váltó a két milliót kimeríté. Ezzel a derék férfiak megoldották feladatukat s hymnust énekelvén a nemzeti bank igazgatóságára, mely a pesti, vonatkozólag magyar kereskedelmet oly bőven támogatá, hazatérnek s a maguk részére megcensurált összegeket a vasládába zárják. Éljenek — orvossággal.)

A „krach“ után.

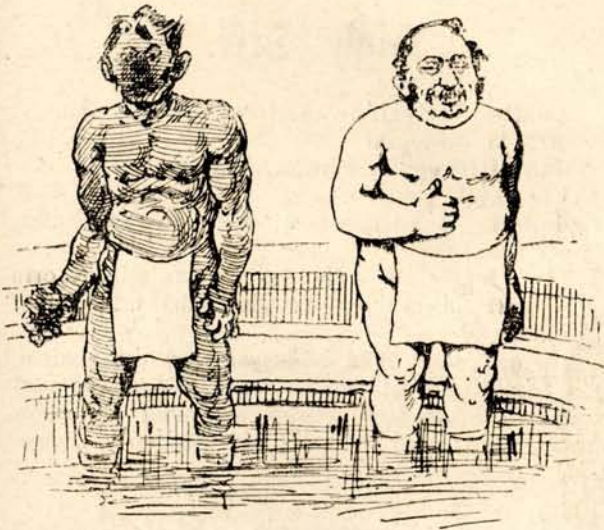

Kóbi Abelesz. — Az egész nyomoruságban csak annak örülöm magamat, hogy nem én, hanem az én hitelezőim törik fejüket, hogyan fogom én őket megfizetni.

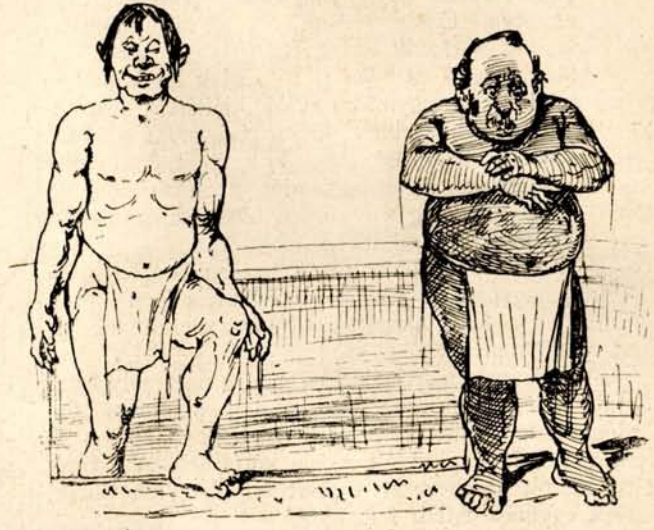
REKLÁM.

— A budai raczfürdő-ben. —

Reszálláskor.

Kiszálláskor.

Együtt szállnak a medenczébe: a szurtos Holzscheiber Franzl meg a tiszta tanácsos ur.

A Holzscheiber Franzl tisztára mosakodott. A tanácsos urra azonban ráragadt a Franzl szennye.

Külföldi körlevél.

Bécs, külföldiek palotája, május 30.

Excellenz, — Mellőzve azon nagy változást, mely a francia nemzet sorsában a legújabb elnökváltás folytán bekövetkezett, sietek Excádnak figyelmét ama sokkal fontosabb körülményre fordítani, melynél fogva a külföldi lapok úgy a bécsi piac, mint a közkiállítás veszett hitét igyekeznek költeni. A bécsi piac alatt igen természetesen nem a súlyos pénzválságot, hanem az ennél sokkal inkább életbevágó hus- és krumpli-kérdést értem. Használja föl Excád legnagyobb mérvben követi állását azon roszakaratu álhitek helyreigazítására, mintha a közvetlen ellenőrzésem alatt álló vendéglők, sörházak stb. visszaélnének a sokadalommal. Közülök azon egyes kihágókat, kik a borju-szelet mellé adott burgonyát külön 20 krba számítják, igyekeztem meginteni, ismétlés esetében pedig megvonom tőlük az ital- és ételmérési jogot Biztosítsa azon kormányt, melynél Excádnak hitelesítve lenni szerencséje van, hogy az ellenjárók ellen a legkeményebb szigort fogom alkalmazni. Maga a közkiállítás is teljesen készen áll, egyes részletek kivételével, (milyen a csomagok kifejtése, elrendezése, a kényelmi helyek szaporítása stb.) s a népek ezen békes háborúja legnagyobb mértékben érdemes arra, hogy mentől többen látogassák. A tisztemmel járó lakás-ügyet is a kívánatos olcsóság és méltányosság szempontjából igyekeztem megoldani. Gondom volt

rá, hogy 80 krért is legyen kapható szoba s a még holnap egybehivandó hôtelier-enquêteban a külföldi ministerium minden befolyását oda fogja értékesíteni, hogy az idegenek jó és jutányos szállást kaphassanak.

Excád fölhatalmaztatik azon kormányval, melynél hitelesítve van, e körlevelem másolatát közölni. Fogadja Excád stb.

Gf. Andrássy Gyula.

N. N. cs. és kir. osztrák magyar (nagy)követ ur ö. Excájának X-en.

Egy kicsi tanácsos albumába.

Néha többet ér a mostoha apa a valódi apánál.

*

Mint egy szoponez úgy gagyogni
Bakot löni s másra fogni,
Kárt okozni, s nem fizetni,
Saját markába nevetni:
Ez az érdem „Sigismundi”,
A ki ismert lumen mundi.
Há főnökét megharapja:
Övvja őt „kegyelmes” apja.

Venczl, hivataloszolga.

A pesti börze.

— Pénzügyefogyott értekezés. —

A pesti börze fekszik a 77,7777 fok(hagymá)nyi északi hausseság és 99,999 fok nyugati baisseség alatt, Ferro nyugalmazott dunagőzhajózási-társasági inspec-tortól számítva. Egész vidéke rendkívül mocsáros; csupa mocsok és csatak az egész, melyben lakói kéj-jel gázolnak. Kigyó és béka is tömérdek lakik benne, melyet a lakók az egymásra való kiáltásra használnak. Ingoványos részeinek kiszáritása nem sikerült, mert a számos odakerülő „utolsó ing“-ek által folyvást megújulnak. A canaillisétiót azonban igen jó sikerrel kísértették meg s a minden lében canaillekodás sehol sem dívik oly mértékben mint ott.

A vegetatio e talajnak tökéletesen megfelel; a mákvirág nagyban diszlik; a szerb tövis igen dusan buriánzik, s a Marguliesek és Nadraguliesek mérges fajtája sem hiányzik.

A Flórának nagykedvelője a Fauna, mely fauni vágyakkal legelészik rajta Van ott majom, vipera, fia-hordó,fiakerlő, stráfos zebra és strófos hebra, ludzsiráf és disznózsiráf, holnapi tuzok és mai veréb stb. stb. Mind-ezen állatok ugynevezett baissetiák, azaz fenevadak, melyek egymást falják föl.

A kormányforma parlamentabilis, mert mindenki egyformán jajveszékélhet. A börzekamara (egy neme a camera obscurá-nak) képezi a fő auctoritást, mely auctionálja a papirokat.

A papir egyáltalán itt nagy szerepet játszik. Mint Chinában, úgy itt is mindent papirból csinálnak, még — papirt is. Ára igen különböző, de legtöbbbe kerül akkor, mikor már ingyen kapni.

Az architectura physiognomiája igen egyforma; többnyire a coup-alaku tetők divatoznak, melyekből a couponokat származtatják. A „házak“ csaknem mind igen roskatagok. Az utcák leginkább válutak (börzei ejtés szerint: valuták.)

A lakók nagy része coulisse nevet visel, mely khinai szó s az ottani kuliktól (coolies) van kölcsönözve. Ezek a szegény munkások. Előbbkelők az ágensek és reagensek, még nagyobb urak a bankok disponensei, kik azonban nem épen disz-pónimot (arczot) szoktak viselni, különösen ha jól megverik őket.

A legáltalánosabb keresztnév: Ferencz, melyet itt Differencznek ejtenek. A Kohnferenczek akkor rőf-fennek össze, mikor a Differenczek ájuldoznak. Azonban hallomás szerint Salamonok, Dávidok és Jakabok is fordulnak elő.

A nemzeti szokások legfeltünőbbjei: a gründolás, továbbá a kimaradás, aztán a nemfizetés, melyből igen sok ember becsülettel megél.

A nyelvezet is igen különös. Így minden nyelvésznek föl fog tűnni, hogy leghasználatosabb igeide-jök a syndicativus; továbbá hogy a plusquamperfectum helyett a plusquamdisznóságot alkalmazzák; a partici-piumot betájligungnak nevezik; a Narrativus pedig mint lóvátévés általános használatban van. A praesens

igen gyakran hirtelen absenssé szokott változni, a mit auszblájbolással szoktak magyarítani.

Különben a krízisek igen gyakoriak és ilyenkor a zaj és ugrálás oly nagy, hogy az ember azt gondolná, miszerint nem is a pesti, hanem a zay-ugróczi börzén van.

High Life.

Comte Victorien (ágyban.) Jáncsi! Jáncsi!
(Csönget.) Já—á—áncsi!

Janesi (beugrik.) Parrancs, méltás uram!

Cte Vict. Hány órrá?

Janesi. A kilenczedfelet ütötte az elébb, meg-követem alászan.

Cte Vict. Csak? No ugy ébressz föl egy órrá mulvá, merre kilenczkorr az alsóházba nuncziumot kell vinnem.

(S az „alsó“ ház csakugyan egy óráig várta, míg a felsőből méltóztatott az álmos született legisla-tori jegyzőnek átmászni. Csak lett volna hajnalban rókavadászat, a gróf bizony el nem alussza a „mun-ka“-időt. Dicső hazám!)

Tavasziana.

Kivirult a határ újra, ismét szól a csalógdány!
Bájos tavasz! — de mit hallok? Varju krákok ott a fán.

*
Minden bukkik, a pacsirta egyedül
Száll az égnek — és megfagyva földre hull.

Ég a földhöz:

E hónapban, hiszen tudod,
Mézédes csók, mit adok.

Föld az éghez:

Tudom, tudom; a csókoktól,
Tavasz édes, megfagyok.

Örömhír.

Hugo Károly de Trebics, a nagy tót költő, meg-kegyelmezett nekünk magyaroknak s újból felénk for-dítja ragyogó ábrázatát. A „L'opinionone nazio-nale“ május 26-ki számában, „il poeta ungherese, Carlo Hugo, autore di encomiati poemi, trovan-dosi di passagio da Firenze“ Manzoni-t búcsúztatja el — taljánul. Ő az igazi hazai költő, ki Ma-gyarország valamennyi nemzetiségének nyelvén zeng. A újból becikkelyezett Dalmácia nyelve az olasz. Evivva, hoch, slava, zetreászke, zsviö, éljen a tótfrancziaolasznémétoláhráczhorvátmagyar dalnok! Még csak cigányul nem énekelt. De hisz a cigány mu-zsikálni szokott. Tust neki!

Bécsi táviratok.

A „gemüthlchkeit“ megszűnt. Pedig pénzünk sincs, a melyben tudvalevőkép megszűnni szokott.

* * *

A bank-acta felfüggesztését a nép „Noé bárkájának“ nevezi, mely uszik az özönvíz felett.

* * *

A nép a „bárka“ elnevezést még azzal tódja meg, hogy „Noah meg fogja menteni a nagy marhákat.“

* * *

A börze tetejéről az aranyos Merkurok elkéredztek s a Landesgerichtsgebäude tetején foglaltak állást. Nem akarnak két gaz — dának szolgálni.

* * *

Die Börse — leer!

* * *

Ma a közkiállításon 100,000-eren tolongtak egy tárgy körül, hogy megbámulják. A tárgy tisztes és vendéglős volt.

A conscriptionalis hivatalból.

— Fájdalom nem élcz. —

Igtató. Minek híjják az urat?

Fél. Galambos Ivánnak.

Igtató. Hm. Iván. Mi az az Iván? Ilyen szent nincs is? Majd beírom Galambos Jánosnak.

Fél. Én nem vagyok János, hanem Iván. Csak tessék engem beírni Galambos Ivánnak.

Igtató. De nézze barátom: János az Johann. Ilyen szent van. Ferencz az Franz. Ilyen szent is van. István az Stefan. Mert ilyen szentünk is van. De Iván — szent Iván — dös gibts nit.

Fél. Először én nem törődöm azzal, van-e az égben patrónusom vagy sem. Majd annak idején magával az Uristennel fogom elvégezni a bajomat. Másodsor: Arany János hogyan fordithatta volna le Shakespearből a „szt. Iván-éji álmot“, ha nem volna szent Iván?

Igtató. No, amért olyan szép darab, hát Iván neki, beírom.

(Hasonmása ez eset annak, mely az ötvenes években történt Abonyban. Ott egy félnek szintén a nevét kérdezte a conscriptor: „Micsoda híjják maga?“ — „Szarka Pál a nevem, uram!“ — „Was? Szarka Pál? Pfuj Teixel! Abscheulicher Name! Herr irnok, írja be neki Kukoricza Kapál.)

CSODABOGARAK.

A közkiállítási „csárda“ magyar étlapja.

Etelég arjeyzée a „Czordában.“

Lewez. Barna Fűdő Hascheau 15 kr. Veher kocska 15 kr. Marhus caprim artasal 40 kr.

Melleklek. Ikra azonnal 70 kr. Tustelt nyelo 60 kr. Szodor dormowol 60 kr. Hidek bornju bus 60 kr. Kävert velvagdwa 60 kr. Magyar Solom 40 kr. 1/4 Lyba hátaja hüdegn 1 fl 60 kr.

Hollok. Holas le 70 kr. Pabrica hol — Fogosch holand anárt 1 fl 20, Majonesal 1 fl 20. Disza ala Tarta 1 fl 20 Harca rámlva 80 kr. Fogasz, piszka, keseg 1 fl 20.

Megle huzetekek. Fillet Yérczeböl 1 fl. 20. Milani Csomp polei kel réiával 70 kr. Sarwasz sele Nranescal 80 kr. Cásárhuz kápostáv o gombczol 70 kr. Farolt Rosteyos 70 kr. Bronju percölt galusk 50 kr.

Sülte. 1/4 Lyba hátaja 1 fl 60 Liboy etye 1 fl.

Tetsza. Turs Meltel 35 kr. Fahély fanc 35 kr, Ös gerinz 35 kr.

Gümelst. Darub Alma 15 kr. Cerehgne 25 kr. Toldi eger 70 kr.

Salota. Feyes 40 kr. Vegyes 35 kr. Fazély 35 kr.

Sajtok. Lypot 25 kr. Svazji 30 kr.

*

A „Pesti Napló“ 109. számában közölt közkiállítási levél egy mondata így hangzik: „A portiert nagy ezüstözött korsókban hordák már körül . . .“

Miért használja levelező a portier szót? Miért nem mondja inkább: „A portást vagy kapust stb.“

Különbem nem szeretnék annak a portásnak bőrében lenni, kit nagy ezüstözött korsókban hordanak körül. De végre is az van a dologban, hogy nem a „portiert“ hanem a „portert“ értette a re portier ur.

*

A tud. egyetem orvosi karának hatvani-utcai épületén a következő hirdetés olvasható:

Egy csinos kis szoba, egészséges, bebutorozva de jó karban tartó, a nagy ákácza utcai 1. szám 1 emelet 12-ik ajtónál teljes ellátással, sőt ha tetszik kosztal is ellátva, magyarosan készítve, jutányos áron két úri számára mindjárt kiadó.

Értekezhetni naponta reggel 10-től este 7-ig lehet.

*

— „Vásárhelyi Közlöny“, május 25. —

„Szokol nevű helybeli lakost, midőn „Hajda“ vendéglőből kijött, aképp ütötték agyon, hogy meghalt.“

Figura logika! Hát lehet ugy is agyonütni valakit, hogy bele ne haljon? Tán H. M. Vhilyen szokták mondani: „üsd agyon, de ne nágyon!“

A SZERKESZTŐ POSTÁJA.

Nabukodonozor. Elég volt egyszer. Sajog bele ugysis. — **„Szerelmidj.“** Fapótrát sem ér. — **Pótharasz, B.** Azóta nagyot fordult az idő. Kegeletesen megőrizük, de nem közöljük. Csak alig hegedt sebeket szaggatnánk fél. — **Arbuez Peti.** Már ha „kasznij“-ra igazítjuk is, az örök időkre megmarad „Sanyi“-nak. Nem a legnagyobb szerencsétlenség, mit a „pattes de mouche“ okoztak. Levél hovaelőbb. — **„Hildebrand és Hadubrand.“** Nagyon ismeretes. Ilyet csak Árva Miskának szabad. — **Apronius.** Örülünk a megszólalásnak. A jogász-gyűlés épen kapóra jött. Felejtsem és higen.

Mi alólirottak

a nagy közönség érdekében kötelességünknek tartjuk az általunk már több ízben is kitűnő és solidnak megismert **Brauswetter János** chronometer és műórás urnak 25 év óta fenálló óra-üzletét **Szegeden** (szülővárosában), készséggel és részrehajlatlanul a legmelegebben ajánlani.
— Kelt márczius hóban 1872.

101. Id. Bornemisza István földbirt. Batkán.
Balázty Ferencz főerdész B.-Ujfalú.
Blaskovich Frigyes tanár N.-Bánya.
Bánfy Gyula ügyvéd Makón.
105. Ballay Lajos Velenceze.
Bisztrai Balku Ignác főesperes Szemlak.
Benedicty Gyula földbirtokos Tájó-Szele.
Bíró Károly ref. lelkész Börlely.
Csuzi Károly ref. lelkész Aszaló.
110. Cserba Károly takarékp. könyvelő Tasnád.
Cigan János jogász Jászberény.
Dorcsák Imre m. k. adóhiv. Sajó-Szt.-Péter.
Danyé. Béla pénztárnok Bors.
Frater Agoston postamester M.-Telegd.
115. Foltényi Pál földbirtokos P.-Bakón.
Fridrich Dávid vas. oszt. mérn. Dombóvár.
Gajdos József Nagy-Mihály.
Gyurkovics Mihály Kőkényes.
Göllner Antal Kolozsvár.
120. Gábrriel János m. k. testőr és száz. Bécs.
György Kálmán honvédtiszt Jolsva.
Hermay Miksa m. észak-keleti vasut állomás főnöke Bély.
Holló N. m. k. postamester Rimaszécs.
Hofman Miksa Jolsva.
125. Herkély János ispán Kőrösladány.
Haisler Agoston theologus Pécs.

- Harth Gusztáv Polgár.
Igaz Dániel Sáros-Patak.
Juhász János Sztropko.
130. Jonnel N. m. k. postamester Hradek.
Karácsonyi Miklós a tiszaszabályozási társulat főbiztosa Beodra.
Kiss Tamás Kun-Szt.-Márton.
Kossa Károly Alattyán.
Kosztolányi főhadnagy Mezőtúr.
135. Knézy József jegyző N.-Militics.
Kalmár Viktor bölcsész B.-Diószegh.
Kis Sándor m. k. t. t. Szolnok.
Kovács Alajos m. k. pénzügy. főv. Sümeg.
Kiss József urad. tiszt P.-Lak.
140. Lutt István m. k. postakezelő Karczag.
Lengvárszky Jakab k. erd. Oláhlaposbányán.
Lázár N. hadnagy Zombolya.
Lukatoff Aurél kir. ügyész M.-Vásárhely.
Majoros András esp. lelkész Dobra.
145. Mathe Gyula ref. tanító T. Burán.
Pertich Mihály főkapitány Szabadka.
Schmidt N. a szegedi általános takarékpénztár pénztárnoka Szeged.
Kupécz Antal a kereskedelmi bank pénztárnoka Szeged.
Waitzenfeld Zsigm. Szeged.
150. Stern Mór könyvvivő Szeged.

Számtalanszor történik, hogy csupán csak előítéletből mellőztetik a kisvárosi magának valódi érdemet szerzett és képzett művész és honfi, mely többnyire a bécsi órákereskedők mindent ítéző és ámitó hirdetéseinek hitelt adva, oly silány szerkezetű, hasznavehetlen órák vásároltatnak, melyek — mit az alólirottak nagyrésze is bizonyíthat — igenis játékszernek, de óráknak semmi esetre sem nevezhetők; ezen a szándékos csalással határos eljárás ellen kötelesség érélyesen felszólalni, és mindenkit óvatosságra inteni.

Kitűnő jószágú órákat vásárolni vagy javíttatni a közönség tapasztalása szerint tehát, egyetlen biztos forrás

Brauswetter János

chronometer- és műórással az első valódi kulcs nélkül főlhuzható remontoir inga-órák szabadalmazott főitalálója, ki az 1871-ik év londoni világiállításon **disz okmányival** 15n kitüntette; továbbá külföldön, különösen pedig a franciaia Svájc órágyáraiban 12 éven át az óraművészet minden titkait magáévé tette és a hozzávaló gépekkel el van látva, valamint Münchenben is az elméleti s gyakorlati vizsgát eddig még senki által meg nem közelített sikerrel végezte.

Férfi-órák.	Frt.
Ezüst hengeróra 4 rubinnal	10—12
„ „ aranyzél. ugról.	13—14
„ „ dupla tokkal	15—17
„ „ kristályüveggel	14—16
„ horgonyóra 15 rubinnal	16—18
„ „ dupla tokkal	18—20—22
„ angol horgonyóra 15 rubinnal kristályüveggel	18, 20, 22—24
„ ugyanaz duplatokkal	24, 24, 26—28
„ valódi horgony remontoir, falénél	
„ főlhuzható, kristályüveggel ugyanaz	31, 32—35
„ dupla tokkal	35, 37—40
Arany horgonyóra 3. sz. (18 kar. 15 rubin. 36, 38, 46, 50.	
„ horgony duplatokkal 55, 58, 65. 70.	
„ horgony kristályüveggel 42, 45, 55, 65.	

Inga-órák legnagyobb választékban sajtó telálmányu új készülékkel, melyeken a tokon kívül legyen az 1—2 vagy 3 nehezékekkel mind egyszerre főlhuzni, ugyszintén megindítani és a mutatókat igazítani lehet. Körülményes leírás és árjegyzék kívánatra ingyen beküldetik.

10 évi írásbeli jótállásról szóló iratot kap minden óra vevője. **5** évit pedig minden javítás megrendelője használati utasítással együtt.

A zsebórákat függő és fekvő, egyszerűval minden helyzetben és rázkódásban, arányosan és pontosan szabályozva adom által a közönségnek.

Arany és ezüst órák, lánczok a m. k. ellenőri hivatal által megvizsgálvák s minden nemből dús és a legdiszesebb választékban kaphatók. Ezüst óralánczok 3—8 frtlig, hosszuk 6—15 frtlig, 3-mas számú aranylánczok rövid 18—70 frtlig, hosszu 35—100 frtlig. Talmiarany, bronz- és aczellánczok is kaphatók. Tárgyak, melyek nem tetszenének, kicserélhetnek. Órák, arany és ezüst a legmagasb árú cserébe elfogadtatnak. Vidéki megrendelések a pénzösszeg előleges beküldése, vagy utánvét mellett pontosan teljesíttetnek.

Margitszigeti gyógyfürdő

Budapest főváros közvetlen közelében.

35° R. meleg artézi forrás — Porzellán és márvány kád- ugy köfürdők zuhany készülékek — nagyszerű kert — kitünő lég — 200 teljes kényelmel berendezett szoba — társalgási terem — kül- és belföldi lapok — naponta zene.

Kóralakok, melyek ellen a Margitszigeti hév-víz kedvező eredménnyel használtatott:

Köszvény — az ízületek, az izmok, a csonthártyák és ideghüvelyek idült csúzza, idegbetegségek és pedig a) csúz, köszvény, erőnői hatás, ólommérgezés, hagymáz és diphteria után fellépő hűdések, b) z-ábák, c) görcsös állapotok, d) méhszendi bajok, — görvélykór mirigy dagokkal és gennyedéssel — idült bőrbetegségek — csontbántalmak, angolkór, csontszú — ízületi bajok fekélyek és külsértéseket követő elváltozások, fájdalmas hegek, merevség, hűdések — húgykövek és vizeleti nehézségek — méh- és hüvelybántalmak, méh-tömület, hószámi rendellenesség stb.

Bérleteknél, ugy a fürdő- és menetjegyeknek együttes váltásánál árelengedés adatik. A szigeten lakó- ugy a fürdő- mint a menetjegyeknél előnyben részesülnek.

A lovárossal óránként kétszer gőzhajó közlekedés.

1873. nyári idény megnyitattik május 1-én.

Megrendeléseket lakásokra átvesz a Margitszigeti felügyelőség a Margitszigeten, utolsó posta Ó-Buda.

A Margitsziget igazgatósága.

(Utánnymot nem díjazták.)

Dr. VASKOVITS JÁNOS budai vizgyógy- intézete

városmajor-utca 318. sz. a.

Budapestnek egészségi szempontból legkedvezőbb helyén: a budai regényes hegyek oldalán való kellemes fekvése folytán egyrészt, s másrészt az intézet rendezett állapota, kényelmet és szórakozást nyújtó belélete és szokásai, valamint a betegek gyógyításának kiválóan gondos és sikeres vezetése által évről évre mind nagyobb körben vivja ki a t. orvos-világ pártfogását és a t. közönség teljes elismerését. A tavaszi s nyári idény alatt csupán idült betegségek (heveny lázas bajok kizárásával) vétetnek fel:

Ideg-betegségek, torok-, mell-, gyomor-, bél-, máj-, lép-, vese-, holyag, u. n. alhasi bajok, váltóláz, aranyér, vértolulás s pangásokból eredt különféle bántalmak, vérszegénység, gyengeségi állapotok, köszvény, rheuma, görvély, syphillis, higanykór, kütég s női bajok.

Az intézet Pesttel egyenesen közlekedik óránként saját omnibusal által, ezeknek állomáshelye Pesten a Lloyd-épület előtt van.

Értekezhetni az intézetben, vagy levél által

Dr. VASKOVITS, igazgató-tulajdonossal.

Dr. Lengil Fr. nyir-balzsama.

Már a növényi nedv, mely a nyirfa törzséből folyik, ha az megfuratik, emberemlékezet óta a legkitünőbb szépitő-szer, ha azonban a nedv a feltaláló utasítása szerint vegytani uton balzsammá készítették, ez esetben majdnem csodálatos hatást nyer.

Ha pl. arcot vagy más bőrhelyeket megkenünk vele, már a következő reggelen majdnem észrevehetetlen pikkelyek válnak le a bőrről, mely az által vakító fehér és lágú lesz.

E balzsam az arcban támadt ránczokat és himlőhelyeket elsimitja és ifjui kinézést ad neki; a bőrnek fehérséget lágyságot és üdeséget kölcsönöz, legrövidebb idő alatt eltávolít szeplőt, májfoltokat, anyajeleket, orrvörösséget, atkákat s más tisztátalanságokat. Egy korsó ára használati utasítással 1.50 kr., postai küldéssel 10 krral több.

Raktár Pesten: TÜRÖK JÓZSEF gyógyszerésznél király-utca 7. sz.

A Horváth-féle házban,

Balaton Füreden,

az ez évi idényre kényelmes, száraz, világos és szellős lakások: egészen elkülönítve 2—6 szobából állók, szalonnal és egyes szobákkal, többnyire kilátással a Balatonra és sötányokra, a lehető legjutányosabb árak mellett kaphatók. Megrendeléseket elvállal Kugler János Balaton-Füreden, per Veszprém.

Franco-magyar bank.

Hirdetmény.

Az igazgató-tanácsnak f. é. május 25-ki ülésében hozott határozata alapján a t. cz. részvényes urak ezennel meghivatnak, hogy ideiglenes részvényeikre

további 10%-ot, azaz darabonként 20 forintot fizessenek be.

Ezen befizetés két 10—10 forintos részletben oly módon teljesítendő, hogy az első 10 frtos részlet f. é. július 1-én az ugyanaz nap esedékessé váló osztalék-szelvény levonásával, illetőleg ezen szelvény 10 frtos értékének lehelyezésével, a második szinte 10 forintos részletfizetés pedig f. é. szeptember 1-én készpénzben és pedig mindenkor a

franco-magyar bank főpénztáránál Budapesten (felduna-sor 10. szám, saját házában) vagy a franco-magyar bank fiókjánál Bécsben (Schottenring 12. sz.) lesz teljesítendő.

NB. A szelvények számszerint rendezett kettős jegyzéken nyujtandók át a **pénztáraknál**.
Ugyanezen igazgató-tanácsi ülésben egy

rendkívüli közgyűlésnek

behívása határozottatott el f. évi augusztus 3-ikára, délelőtti 10 órára a bank helyiségeiben (feldunasor 10. sz.) melyre a tisztelt részvényes urak ezennel meghivatnak.

A tanácskozás tárgyai:

1. Igazgatósági jelentés és a félévi mérleg előterjesztése.
2. A számvizsgáló bizottság jelentése.
3. Határozattal az I., II., III. és IV. kibocsátású ideiglenes részvényjegyeknek teljesen befizetett I. és II. kibocsátású végleges részvényekre leendő átváltoztatására.

A t. cz. részvényes urak ezennel felhivatnak, hogy ideiglenes részvényjegyeiket az alapszabályok 50*) és 51***) §-ai értelmében a főpénztáránál Budapesten, Bécsben pedig a franco-magyar bank fiókjánál (Schottenring 12. sz.) és pedig **legkésőbb f. évi július 21-ig** mint az alapszabályszerű zárhatárnápig letéteményezni sziveskedjenek.
Budapest, 1873. május 26-án.

Az igazgató-tanács.

*) 50. §. Minden részvény egy szavazatot képvisel, tiznél több szavazatot azonban akár a saját nevében, akár mint meghatalmazott, egy részvényes sem adhat.

**) 51. §. A részvények az alapszabályok értelmében 14 nappal a közgyűlés előtt letéteményezendők.

Finom bőr és vitorlavászon kézi-öndök frt 3 20—25. Nagy bőröndök.	Rajszokkal ellátott árjegyekkel szívesen szolgálunk. Minden nagyságnál fa uti öndök hölgyek és urak részére frt 4.20—40 frtig. Női ruháknak való nagy uti kosarak.	Tökéletesen berendezett utitáskák, toilettek és szekrények.
Kalapdobozok. Uti evőkészletek, tentatartók, tükrök. Esernyő- és bot-tokok. Piaid szijjak. Szappan- és kenőcs-szelenczék.	Mindenemű kítinó UTAZÓ és lovaglószerkek igen árus választékát ajánlják KERTÉSZ és EISERT Pestben, Dorottya-u. 2. sz. színházterti szeglet.	Uti tekercsek. Női és fürdő-kézi-táskák. Uti ivópohár és kulacs. Uti szivartár. Revolver frt 8—40. Rugany-esőöltöny s köpeny.
Minden nagyságnál uti táskák 1.80—40 frtig. Változó függőszelenczék háló táskák.	Angol dísznőbőr NYERGEK 25 frttől kezdve. Angol kantárok, kengyelvasak, sarkantyúk, lovagló-esterek, lövmértékek sat.	Írásbeli megbizások kellő figyelemmel gyorsan eszközöltetnek.

A legbiztosabb és legkellemesebb szer
váltóláz ellen,
különösen gyermekeknél, kik a keserű Chinint másképp bevenni nem képesek, a

Chinin-csokoládé

és a

Chinin-czukor

Rozsnyay M. gyógyszerésztől Zombán, Tolnamegyében melyeket a magyar orvosok és természetvizsgálók nagygyűlése

FIUMÉBAN

pályadíjjal koszoruzott.

Kapható vagy megrendelhető a bíródalom minden jó-hírű gyógyszerárában.

A hamisításoktól óvakodni kell!
Mindenki csak a Rozsnyay M.-féle pályakoszoruzott készítményt kérje és fogadja el.